

III.

Какъ става Поморавия сръбска.

Още Сърбия не сключила миръ, слѣдъ нещастната за нея война прѣзъ 1876 год., подета съ надежда за широко възстание въ България¹), тя замисля, съ огледъ на своето териториално разширение къмъ юго-изтокъ, да използува една евентуална война на Русия съ турската империя. За тази цѣль сръбското правителство изпраща въ Петроградъ Йованъ Мариновичъ, комуто дава особни пълномощия да прѣговаря съ руското правителство за условията, при които Сърбия би могла да вземе участие, щомъ такава една война се наложи на Русия. Едноврѣменно той заниса и особенъ мемоаръ отъ името на своето правителство, въ който се излага политическото и финансово положение на сръбското кралство, както и твърдѣнието, че сръбскиятъ духъ ще възкръсне отново, щомъ царското знаме се развѣе на полуострова²).

Упътванията, които сръбското правителство изпраща Мариновичу на 16 ноември, когато той е билъ вече въ Петроградъ, сѫ формулирани въ слѣднитѣ три точки: 1) Русия своеvrѣменно да укаже помощъ на Сърбия, за да може тя да се приготви за война; 2) да извѣсти, въ кои прѣдѣли може да се надѣва Сърбия на териториално разширение и 3) да се взематъ веднага мѣрки срѣщу възможността да бѫде заетъ отъ Турция краинския сръбски окрѣгъ, та да се прѣкъснатъ връзките между Сърбия и Русия. По втория въпросъ, който ни интересува въ дадения случай, Мариновичъ отговаря, че не може да бѫде рѣшенъ, защото нито е опрѣдѣлена войната, нито пѣкъ се знаятъ още нейнитѣ задачи; съмнѣва се, обаче, че могатъ да бѫдатъ изпълнени сръбските желания³). Шестъ дена по-късно (22 юни) той

¹) Н. Г. Овсянѣй, Бължвий Востокъ и славянство, 1913 г., стр. 165.

²) Йов. Ристић, Дипломатска историја Србије и пр., кн. II, 1898, стр. 3—10.

³) Тамъ, стр. 13.